

Livet i indianbyn

I slutet av 1700-talet - Kompletterande text till Uppdrag ett – Läger Tatanka

I en stor ring stod prairieindianernas runda tält. De kallades för tipi, efter sitt siouxindianska namn. Vart och ett av tälten kunde rymma upp till femton personer. De allra största restes i mitten och tillhörde de olika krigarsällskapen eller medicinmännen. I dessa tipi kunde ända upp till femtio indianer sitta i rådslag. Varje tält krävde mellan femton till tjugo beredda buffelhudar och smyckades ofta med bilder ur invånarnas liv. Det kunde bli omfattande berättelser som skildrade flera generationers jakter, strider, sjukdomar och andra viktiga händelser.

I fredstid var livet i en by ofta glatt och bekymmersfritt, särskilt för barnen. De allra minsta satt fastspända på sina bärbräden, som modern antingen kunde bära på ryggen eller ställa ifrån sig när det passade. Småflickorna lekte med dockor och små tipi, de jämnåriga pojkarna låtsades att de var på jakt med små bågar och pilar. I tonåren eller ofta lite tidigare, började flickorna hjälpa till med sysslorna hemma i byn. Tonårspojkarna hade sin frihet att träna upp sin kropp och sin skicklighet med vapen och var därför ofta tillsammans dygnet runt i mindre pojkgrupper. De tillbringade också mycket tid på hästryggen och blev därmed ofta skickliga ryttare.

Kvinnorna arbetade främst med allt arbete omkring tipin, matlagning, ved- och vattenhämtning. Däremellan skulle det arbetas med att bereda buffelhudarna. Dessa spändes ut på marken med hjälp av träpinnar och skrapades rena från kött och hår. Därefter lades de i blöt några dagar och gnuggades sedan grundligt för att bli mjuka. Ytterligare bearbetning gjorde dem mjuka och behagliga. Allt detta tog omkring 10 dagar. Åtgången av buffelhudar var stor och man ville gärna ha ett lager i reserv. Man använde också skinnen som betalning eller bytesvara främst med de vita handelsmännen. Även om buffelhudarna var mycket värdefulla fanns det för prairieindianerna andra skinn som också hade hög status, exempelvis björn eller puma.

Kläderna tillverkades oftast av skinn från mindre djur som hjort eller antilop. Dessa skinn bereddes på samma omständliga sätt. Sedan skar man ut lämpliga stycken och borrhade hål med syl och sydde samman delarna med sentrådar. Dekorering med fransar, mönster, färger och glaspärlor tog ganska lång tid.

För männen var livet i fredstid en angenäm avkoppling mellan de stora gemensamma buffeljakterna. Deras sysslor bestod av att tillverka och förbättra sina vapen. Dessa vapen kunde med tiden kunde bli mycket vackra och därmed inte användes till jakt utan blev bytesvara och gåvor. De männen som tillhörde krigarsällskapen tillbringade ofta hela dagen tillsammans, de pratade, åt, rökte eller bara latade sig. De olika krigarsällskapen höll ihop och blev interna klubbar och hade sina egna stora tipis. Där diskuterade man stammens olika ärende. Om det fanns flera krigarsällskap inom byn var det också en tydlig rangordning. Krigarsällskapen hade namn efter ståtliga djur, som buffel, hjort, björn eller räv.

En ynglings största önskan vara att få tillträde till ett krigarklubb men det var inte så lätt i fredstid. Ofta var ynglingens enda möjlighet att visas sig tapper och stolt just under strid med andra. Det var mycket högtidligt när en ung man kallades till medlem i ett krigarsällskap. Man blev inbjuden till deras tipi och där satt medlemmarna med målade ansikten. Man åt gemensamt en måltid och därefter överlämnades olika gåvor till de nya medlemmarna. Olika tecken på de olika unga männens värdighet. Det kunde vara religiösa eller ceremoniella saker såsom anderingar, coup stick eller krigarhuvor med fjädrar, spjut eller trummor. Den nya medlemmen och dennes familj var otroligt stolta och som tecken på glädjen gav man ofta bort mycket dyrbara gåvor.